

ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

Огренич Ю.О., доктор економічних наук, доцент,
Запорізький національний університет, м. Запоріжжя, Україна
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0294-1889>

Коротич А.В., здобувачка першого (бакалаврського) рівня ВО
Запорізький національний університет, м. Запоріжжя, Україна

В умовах сьогодення відбувається активне впровадження інноваційних технологій на підприємствах, що призводить до зростання попиту на продукцію, товари, послуги, активізації інноваційного розвитку. Набувають популярності програмні продукти на основі штучного інтелекту. Передумовою адаптації до змінності умов зовнішнього середовища є вдосконалення діяльності, зміна стратегії, формування нових напрямів розвитку. Відповідно актуальним питанням є впровадження та використання штучного інтелекту, визначення його переваг для роботи підприємств.

Такі компанії, як Google, Facebook, Amazon, Alibaba використовують глибокі штучні нейронні мережі у великій кількості, що допомагає підтримувати необхідний рівень роботи.

Враховуючи дані рис. 1 слід відзначити, що штучний інтелект (ШІ) набуває широко поширення. Ринок ШІ охоплює величезну кількість галузей та впроваджується на підприємствах різної форми власності. Чат-боти, штучний інтелект для створення зображень і мобільні додатки є одними з основних трендів, які вдосконалюють ШІ в найближчі роки [1].

Використання штучного інтелекту на підприємствах має ряд переваг, серед яких: вдосконалення управління поставками сировини і продукції, що дозволить скоротити витрати і підвищити дохід; здійснення управління персоналом; здійснення фінансового планування, виявлення шахрайства; прогнозування попиту, майбутніх продажів; вдосконалення виробництва, адже штучний інтелект забезпечує моніторинг і коригування виробничих процесів, управління та оптимізацію ланцюгів поставок; автоматизація процесу управління запасами з метою відслідковування завершення термінів придатності товару, рівня запасів; захист від кібератак, що дозволить підвищити рівень безпеки на підприємстві [3].

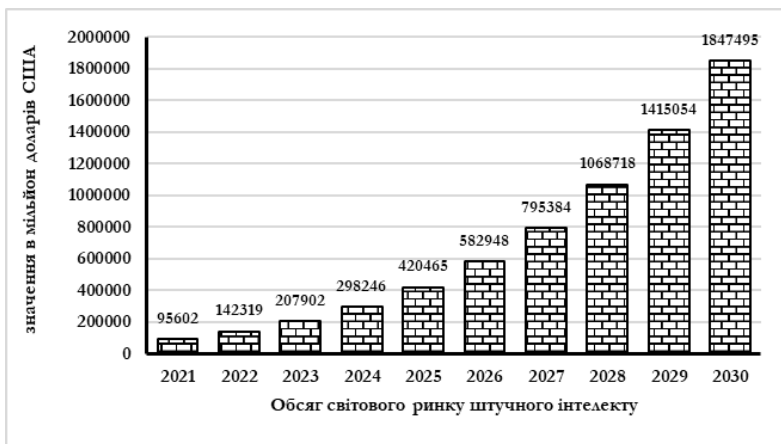

Рис. 1. Обсяг світового ринку штучного інтелекту у 2021 році з прогнозом до 2030 року

Джерело: складено авторами на основі [1]

Поряд з цим впровадження та використання штучного інтелекту на підприємствах супроводжується деякими складнощами, а саме: не обізнаність підприємців із особливостями використання програмного забезпечення; відсутність кваліфікованих кадрів; робота програмних продуктів на іноземній мові; використання застарілих методів для управління підприємствами, адже відсутнє апаратне забезпечення та бази даних, які не спроможні моніторити роботу всього колективу; ризик неефективності роботи програмного продукту на базі ШІ та втрати ресурсів [5].

За сучасних умов підприємства починають активно використовувати інструменти штучного інтелекту, зокрема такі українські компанії:

1. «Concerte – використовує Skillaz;
2. Altis – використовує Filtered Content Intelligence;
3. Cargemini Engineering – використовує AIOPs» [4];
4. «Rozetka – використовує ШІ для оптимізації процесів доставки та прогнозування попиту на товари» [2];
5. «Genesis – використовує ШІ для аналізу фінансових даних і автоматизації щоденних процесів» [2];
6. «Інтермедика – розробила систему на основі ШІ для діагностики захворювань» [2];
7. «SoftServe – використовує ШІ для автоматизації системи планування та управління логістикою» [2];
8. «Datrics – використовує ШІ для аналізу даних у фінансовій сфері» [2].

Враховуючи проведені дослідження слід відзначити, що перспективами використання ІІІ на підприємствах України є: вдосконалення набору персоналу, що дозволить автоматизувати, прискорити, підвищити ефективність даного процесу, обрати кваліфікованого працівника, що сприятиме підвищенню продуктивності праці; дослідження продуктивності праці в колективі, що дозволить проаналізувати ситуацію в колективі, прийняти рішення щодо підвищення або звільнення робітників; підвищення кваліфікації персоналу (враховуючи інформацію про рівень освіти працівників, ІІІ з легкістю може підібрати необхідні курси для покращення їх навчання); автоматизація та аналітика, адже впровадження інструментів ІІІ сприяє автоматизації виробництва, обробці аналітичних даних.

Таким чином, враховуючи переваги і недоліки штучного інтелекту слід відзначити, що кожне підприємство має виважено підходити до впровадження програмних продуктів. Перед інвестуванням коштів у придбання програм на базі штучного інтелекту слід оцінити доцільність, ефективність, очікувані результати, дослідити досвід іноземних компаній. Крім того, роботу працівників не можна повністю замінити ІІІ, адже чимало процесів на підприємстві потребують праці персоналу. Тому доцільним є поєднання праці персоналу та ІІІ, що дозволить сформувати конкурентні переваги, підвищити конкурентоспроможність, ефективність діяльності підприємств.

Література:

1. Artificial Intelligence (AI) worldwide. 2020 – Statistics & Facts. Statista. 2020. URL: <https://goo.su/INFD> (date of application: 08.02.2024).

2. Штучний інтелект для бізнесу. ShiStrategies. URL: <https://strategi.com.ua/shtuchnyy-intelekt-dlia-biznesu/> (date of application: 08.02.2024).

3. Зак Амос. Як AI використовується в управлінні ланцюгом поставок. 2022. Unite.AI. URL: <https://goo.su/yXgcIIX> (дата звернення: 08.02.2024).

4. Логвіненко Б.І. Дослідження інструментів штучного інтелекту в управлінні поведінкою економічних агентів у цифровому просторі на підприємствах. *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія: «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм»*. 2022. Вип. 15. С. 45-53.

5. Ohrenych Yu. O., Kurdupa V. S. Digitalization as a factor of development and improvement of the competitiveness of enterprises in a changing market environment. *Financial Strategies of Innovative Economic Development: Proceedings Scientific Publications (Фінансові стратегії інноваційного розвитку економіки: Збірник наукових праць)*. Zaporizhzhia : Publishing House “Helvetica”, 2023. Issue 1(57). P. 14-21.